Gröndals-Tidning. Illustrerat Jubileumsblad

Förord till den elektroniska utgåvan

Under arbete...

Gröndals-Tidning

Illustrerat Jubileumsblad

Utg. i anledning av Brännkyrka inkorporering med Stockholm 1 Jan. 1913

Utgivare: A. E. G. Ammé.

BRÄNNKYRKA KYRKA MED SKOLA.

Pris 25 öreGröndals-Tidning

Illustrerat Jubileumsblad

Utg. i anledning av Brännkyrka inkorporering med Stockholm 1 Jan. 1913

Utgivare: A. E. G. Ammé.

JitRIiMKL

k Hornsgatan 6611

Telefoner: ALLM.

3? n

RIKS

n i

\ \ - -

Järn Plål Spik Papp Gips Cement Spislar Kaminer Byggnadssmide Hushållsartiklar Eskilstunavaror Uerktyger

INNEHÅLL: o o

av UTG.

SVENSKA FLAGGAN............................

HISTORIER och ANEKDOTER.

FÖR HUSMÖDRAR ATT BEAKTA.

BRÄNNKYRKA.

c

Brännkyrka socken i Stockholms län (nu Stockholms stad) Svartlösa härad, 8,082 har vars invånarantal var 1903 10,714.

Historiskt bemärkt sedan 1518 då på sommaren Kristian II belägrade Stockholm. Riksföreståndaren Sten Sture d. y. skyndade med en allmogehär söderifrån till stadens undsättning. För att ej bli anfallen i ryggen bröt Kristian upp med större delen av sina trupper och ryckte mot Sten Sture. De bägge härarna möttes vid ovannämnda sockens kyrka och sammandrabbade en av de sista dagarna i juli. Svenskarna vilkas huvudbanér fördes av den unge Gustav Eriksson (Wasa) angrepo danskarnas fasta och förmånliga ställning tvenne gånger, men slogos tillbaka, vid det tredje anfallet kastades dock fienden över ända. Segern stod svenskarne dyrt — 1,600 bönder lära nämligen hava stannat på platsen — och blev ej avgörande, ty ännu sex veckor efter densamma kunde Kristian fortsätta belägringen av huvudstaden.

Brännkyrka socken begränsas i nordöst och norr av Kungshattsundet, Klubbfjärden, Lång-holmssundet, Liljeholms- och Årstavikarna, allt vid Mälaren, samt når vid Skanstull fram till Hammarbysjöns västligaste del. Härifrån följer gränsen mot nordost längs efter Nacka sockengräns. Mot öster gränsar socken till Tyresö i Stockholms härad och i söder till Huddinge soc-

ken. Längst i sydväst ligger Långsjön med avlopp till Huddinge, längs i öster Ältasjön med avlopp till Nacka, i sin sydöstra del når socken fram till sjöarna Drefviken vari Flatsjön och Magelugnen utrinna. Arealen är 75,19 kv.-km. Mantalen äro 28,417 och brukningsdelarne 134 varav 8 med över 100 har odlad jord, jordtorpens antal är 33. Av ägovidden upptager åker 2,172 har, trädgård 144 har naturlig äng 87, och skog, 4,516 har. Fastighetsvärdet 1905 uppgick till 15,582,600 kr. Kreatursstocken utgjordes 1904 av 383 hästar och 1,760 nötkreatur samt folkmängden 11,185.

Största av municipal- och villasamhällena är Liljeholmens municipalsamhälle som utgöres av delar av hemmanen Årsta och Hägersten med 460 har. År 1735 avskildes samhället från Årsta och en del hette Hermanshus. Då konung Stanislaus år 1711 där uppehöll sig före sitt intåg i Stockholm 1722 inköptes lägenheten av greve F. A. Taube. Under senare hälvten av 1700-talet var stället först värdshus, först under namnet Johannisberg och sedan Liljeholmen. Särskildt lovbesjunget av Bellman för dess härliga natur.

1850 ansågs Liljeholmen för att vara en av Stockholms största förstäder. 1901 var folkmängden omkring 6,000 och vid 1905 års slut 7,500. Taxeringsvärde 9,538,600 kronor. De förnämsta av det stora anta! lägenheter vari samhället är

GRÖNDAL rekommenderas I ager af Oljor, Eldfast U lera, Kalk, Cement, Tjära, Papp, Plåt, Spik --m. m.-- 17 Lindvägen 17 A. T. Gröndal 17 Café & Matserveringen 24 Jarlagatan 24 - ASPUDDEN - rekommenderas A. T. Gröndal 17 Vördsamt A. Lundh. G. MÖRLIN Vördsamt J. Jacobssonfördelat, äro Charlottenberg, Charlottendal, Ekensberg, Fredriksborg, Gröndal, Hägersten, Katrine-borg, Nynäs, Reymersholm, Sjövik, Vinterviken med Mörtviken, Årstadal, Årstaskog, och Årsta-äng m. fi. Bland ägare må nämnas A.-B. Södra förstaden samt legationsrådet F. Rappe. Samhället har fyra inom området belägna, folkskolor. Läkare, Apotek, Bank, Postkontor etc.

ÖRBY

villasamhälle ligger i närheten av Älvsjö station. Avsöndrat från Örby säteri med omkring 175 tomter. Södertörns villastad ligger mellan sjöarna Magelungen och Drefviken vid Nynäsbanan med en areal av 530 har, till största delen å Första gårds ägor vartill komma omkring 280 har inköpta av bolaget år 1906. Antal innev.: 270 personer. Fastighetsvärdet 934,000 kr.

Älvsjö 2va mtl, 543 har, tax.-värde 140,000 kr. bildar tillsammans med Stugata i Huddinge socken ett fideikomiss, inom grevliga ätten Lagerbjelke. ^

Örby 3 mtl 604 har, tax.-värd 55,000 kr., strax öster om Älvsjö äges nu av I. E. Lignell och F. P. Dalheimer. Från egendomen är mark avsöndrad till Örby villasamhälle. Ägdes år 1635 av Bondesläkten och i slutet av 1,000-talet av Oyllenstjernska ätten. Sedan ägdes det av friherre Reuterholm, så inköptes det av Beskow till 1850 och kapten P. von Plomgren.

3

ENSKEDE

med Bärgesta och Östberga 23/4 mtl och 620 har, tax.-värd 439,400 kr. vilket år 1903 inköptes av Stockholms stad utav forne jordbruksministern A. F. Odelberg — år 1905 inköpte Stockholms stad Årsta med Berga och Walla 5'/* mtl, 402 har, tax.-värd 248,000 kr. Årsta anses en gång i tiden hava tillhört Birjer Jarl. Dess siste enskilde ägare var legationsrådet F. Rappe. Vid mitten av 1700 talet avskildes från Årstaegendo-men Hägersten, mtl, 377 har. Ä Hägerstens

GRÖNDAL I FÅGELPERSPEKTIV

ägor finnes ett stort antal smärre lägenheter vilka sammanföras under beteckningen Fridhems villasamhälle.

SKARPNÄCK. 21/2 mtl, 709 har, tax.-värde 210,000 kr. På 1,800-talet ägdes av Landshövding Olof Lejonstedt, frän 1862 av bryggare Neümüller.

SKRUBBA. '/a mtl, 283 har, tax.-värd 145,000. Vid Drefviken, varest Stockholms stad har en uppfostringsanstalt för gossar, föreståndare C.

Boström. Socknen omtalas år 1457 under namnet Brändekyrkia och hette förut Vanthöör. Brännkyrka är annex till Huddinge.

ena

Bland kyrkans gamla inventarier märkes en medeltida kyrkklocka och ett miniatyrskepp samt en korkåpa av grågrön halvsidenvävnad med gotisk bladmönster, överspunnet med fina silvertrådar från 1400-talet (kåpan är deponerad i Strängnäs kyrkomuseum. Bland i kyrkan begravna märkes såväl Kyle och Skytte. Såväl Gustav II Adolf som Carl X Gustafs lik hava tillfälligt på färd till Stockholm varit insatta i kyrkan. Den sistnämnde övernattade den 12 maj 1860 på väg från Göteborg till Stockholm.

GRÖNDAL.

1834 rasade koleran i Stockholm. På Lövholmen liksom på flera sommarställen nära staden vidtogs alla möjliga försiktighetsåtgärder för att skydda sig mot smitta. Alla varor och paket, som kommo utifrån staden underkastades en grundlig desinfektion. Lövholmen var omgärdad av ett högt staket och hade en stor inkörsport av trä. Ingen fick tillträde utan anmälan, alla bud fingo stanna där och på en stång avlämna vad de medförde.

Gröndals herrgård uppbyggdes 1781 och ägdes då av en adlig ätt, von Torken. År 1843 användes hornlåtar (av dalkullor) som tillkännagav varje timma, en båts avgång. Vid denna tid fanns vid ångbåtsbryggan en större träbygg-

nad tillhörig f. d. skräddaremästaren och kaptenen vid borgerskapets infanteri Nordfeldt.

På en mitt i viken utskjutande udde, som kallades för Alholmen, hade grosshandlare Jacob Eurénius och fabrikör C. G. Mineur sitt sommarresidens.

Ifrån den allmänna båtbryggan sträckte sig en väg framåt förbi en lång byggnadssträcka, "Långa raden" kallad, bestående av en fyra à fem bredvid varandra liggande lägenheter för sommargäster, vilka antingen voro eller snart blevo förtroligt bekanta. Detta var en lycka, ty allt som sades, hördes genom de tunna väggarna, och man påstod, att om någon nös i ena ändan av räckan så kunde man höra ett "Gud hjälp" eller "prosit" från den andra.

Från bryggan gick en annan väg förbi Holmén genom en allé fram till en stor trädport vilken skillde Gröndal från egendomen Charlot-ter.da!. Vid porten låg en stuga av mera åldrig art, vilken år 1861 dock blev moderniserad. Här bodde då skalden Carl Strandberg (Talis Qvalis). Av Nordfeldt såldes huset vid bryggan jämte egendomen sedermera till Kungl, musikaliska akademien. Stadsmajoren och körsnären tn. m. Conrad Vogel, vilken överlämnade densamma till körsnären och löjtnanten vid borgerskapets kavalleri Conrad Vilhelm Vogel.

Holmen, sedan den övertagits av Eurenius blev allt mer och mer Gröndals hjärta. Eurenius var en livlig och glad norrlänning och hade alltid en öppen taffel. Bland hans umgängeskrets må märkas presidenten i Stadskontoret, sällskapet Par Bricolis jovialistiske stormästare Westerstrand, professorerna Rosander och Ribbing, operasångarne Olof Strandberg och Carl Johan Uddman, skalden Talis Qvalis, mamsell

Riks & mim. 71 ni - 77 n

anmälningar om brandförsäkringar.

Karduansmakaregatan 12, n. b.5

Michal (fru Michaeli), kompositören Isidor Dann-ström, Elias Sehlstedt m. fi.

Sommaren 1846 utgavs en tidning vid namn Gröndalsposten av ungdomen genom studenten Claes Lundins kraftiga mevärkan (under sign. Clas Malkus). — I första numrets prolog förekommo dessa menlösa verser:

Men som ej finnes en, som kan trycka, men väl en sådan, som skriva kan, sä måste därför till all olycka vi presentera en sådan man.

Och vad som gjorts och vad som skall göras och vad som göres i denna stund det skall med lätthet och smak beröras och komma snart i var mans mund.

Bland charader förekom följande:

Mitt första bärer hoppets färg, mitt andra motsatt är mot berg, mitt tredje framför alla brev, mitt hela först nu skapat blev.

Bland mångåriga sommargäster utom andra voro grosshandlaren och stadsmajoren A. W Shalin, kamreraren i Järnkontoret Christer Rub-sahm, hattstofferaren I. Baclin, registratorn C. Juringius, borgmästaren 1. F. Eklund, registratorn O. W. Blackert, handlanden L. Gagge och en av de femtio äldste, glasmästareuppbörskom-missarien O. Gustafsson samt änkefru E. Lublin och bokhandl. L. G. Rylander, lärttkramhandl. A. L. Groll (ryttmästare vid borgerskapets kavalleri), krigsrådet Nisser, biblioteksamanuensen I. E. Rydkvist, vinhandl. Dahl och rådman Zander.

Sedan Eurenius av Vogel köpt hela Gröndal för en summa av 33,000 riksdaler banko. År 1898 såldes Gröndal av Eurenius arvingar till Gröndals tomt och byggnads A.-B.

Under Eurenius tid uppfördes scener ur opror och arrangerades tablåer uti den s. k. tea-terladàn, befintlig å berget till höger strax från ångbåtsbryggan. Teatern med läktare rymde blott 100 personer. Det sägs att nämnda teater hade redan sedan Gustav III:s tid använts såsom teater. Innan bryggan vid terassen blev använd som ångbåtsbrygga var den vanliga ti 11—

läggsplatsen för kullbåtarna en liten brygga som låg invid den nära terassen liggande stora sten-kajen där fordom det stora trädhuset som då tillhörde Nordfeldt, lär Eurenius kommit på den fixa idén att invid den lilla bryggan anlägga en ö. Härför köpte han en grundstött övergiven skuta, lät bogsera den till platsen, fyllde den med jord och sten samt planterade därå några pilar. Sambandet mellan ön och bryggan blev en grönmålad, med hävstång försedd, välvd bro. Flera somrar tog sig den lilla anläggningen myc-

ket tilltalande och täck ut, ehuru ingen med sin fot vågade beträda den lilla ön. Det var nog det klokaste, ty under en natt hörde Eurenius, som bodde i herrgårdsbyggnaden, ett egendomligt brak, och på morgonen fann han att ön försvunnit. Skutan hade spruckit och sjunkit djupare, så nu återstod av hela härligheten icke mer någon synlig del, än en liten toppkvist av det största pilträdet. Detta har nu emellertid under årens lopp vuxit upp till ett stort träd utgörande det enda minnesmärket över den sagolika ön och dess välvillige anläggare.

Vi finna av ovanstående att Gröndal under flydda tider bebotts av en koloni fina familjer som voro så att säga en familj. Många av dem ha gått ur tiden, men de få som ännu leva kvar låta gärna minnet föra dem tillbaka till dessa natursköna platser.

1908 Inköptes Gröndal av Arsch, som innehade Gröndal i l'/2 år varefter han sålde samma till greve Bonde, som sedermera lät uppföra 11 st. 5-våningshus för arbetare och anlade därstädes vatten- och kloakledningar. År 1912 d. 22 nov. gjorde Bondeska bolaget konkurs och försåldes den till ett Göteborgskonsortium. Under tiden har emellertid allt stått stilla.

Emellertid slöto villaägarne sig tillsammans för att i den mån de förmådde söka underhålla samhället och bildades redan 1901 d. 7. 10 en Villaägareförening. Med byggmästare Lindén som ordförande upptogs första frågan (vägun-derhållningen) till behandling och därefter brandväsendets ordnande. Genom en uttaxering av 20 öre pr fyrk iståndsattes vägen till stora landsvägen jämväl med planktrottoarer. Sedan kom renhållningen, vilken var en tvistefråga som varade i tvenne år innan den kunde på lämpligt

sätt realiseras; men först då erhöllo de en en-trepenör som allt sedan på ett ypperligt sätt skött sitt kall. Genom ett ihärdigt arbete ge-nomdrevo villaägarna, att de fingo kloak och behövlig avstjälpningsplats. Ordnade post- och avloppsledningar. Vilken som kraftigt bidrog härtill var häradshövding Uddenberg. All heder åt Villaägareföreningens outtröttliga arbete, vilket ju ej allenast varit till deras, utan den stora allmänhetens fromma.

—é—

ll il a

Gröndal.

/ Brännkyrka föddes jag, vid Stockholm stora staden, bland bärg och träd av flera slag och hus vid långa raden.

Sen jag blev stor så fick jag namn och viljan i det veta Gröndal nog vackert är minsann slikt efter får ni leta.

Här finns fabriker må ni tro och hus i många rader, och lugnt för den som vill ha ro liksom hos vår Gud fader —

Till sist vi hoppas alla nu att riklig framgång spörja, ty givet är Fortuna ju oss alla bör försörja.

A—é.

När slutet är gott är allt gott.

Ryttmästare B. var en stor jorddrott, ehuru han ej förstod sig på jordbruk. Det sägs, hans egendomar sträckte sig genom tvenne socknar, och att ladugårdstaket å herrgården hade en areal av 2 tunnl. Änkeman sedan 6 år tillbaka, hade han fyra döttrar, vilka voro hans enda glädje. Han hade, "det var på hösten", annonserat efter en förvaltare och erhöll flera svar, men endast ett reflekterade han på. En söndagsförmiddag det var i slutet av september kom en ung man fram till huvudgården och sporde så en mötande dräng om Ryttmästaren var att träffa? Denna visade honom till köket varest anmälan först skulle ske. Haldin (så var hans namn), ansåg emellertid detta rent av som en förolämpning och valde stora ingången å den slottslika byggnaden. Dörren var stängd och som ingen ring-klock fanns hade han ej annat val än knackande tillkännagiva sig. Nå ja, efter mångt och mycket syntes en tjänarinna å verandan. Träffas Ryttmästarn sade han i hövlig ton. Vem får jag anmäla! Förvaltare Halldin svarade denne och så försvann hon utan att ens öppna. Efter en stund återkom hon med det svaret att ryttmästarn hade tagit sig en tupplur vadan hon ej vågade väcka honom; men, tillade hon, kom åter om en timme så går det nog an. — Ryttmästarn har genom brev anmodat mig komma hit, och jag måste träffa honom genast, ty min tid är dyrbarare är hans sovtid. Ja men. — Inga dumheter väck honom nu och säg mitt namn bara. Ja men, hur var namnet då? Halldin för-

valtare — endast några minuter och ryttmästarn en liten spenslig karl med guldbågade glasögon öppnade själv

dörren och bad honom ett välkommen. Efter en stunds fixerande yttrade ryttmästarn. "Jag tycker om Ert utseende och Edra betyg äro utmärkta. Men min förvaltare måste vara gift. Jag har ett särskildt hus åt honom, ett nätt litet hem: men ungkarl får han inte vara.

Men varför om jag får be? — sade Haldin med förvåning. Jo det är som så: sade rytt-

mästarn, att jag olyckligtvis är änkling och har fyra döttrar. Jag tycker om att ha' folk omkring mig som se bra ut. Min kusk var den första som anekterade min äldsta dotter Rosa och de försvunno och jag måste sedermera ge dem pengar så de skulle ha' något att leva av.

Jag hade en präktig trädgårdsmästare, en kvick och väluppfostrad pojke. Evelina, min andra dotter rymde så med honom, och även dem har jag måst hjälpa, så de reda sig nu ganska bra. Ej långt därefter kom en infor-

mator, 'som under min hustrus levnad, läste flera terminer med flickorna,' hit på visit. —

Då han var här såsom informator läste han på medicine men hade redan med medikofilen upphört med sina studier, skjutande skulden på fattigdom. Nu, så sade han, hade han genomgått en fullständig kurs i massage och hans ärende var, att få låna pangar till lokal etc. vilket jag även hjälpte honom med. — Men som gengäld medtog han min tredje dotter Elina. Ja, själv har jag intet att säga till om, ty dagen efter jag blev löjtnant rymde jag med min gamla kära hustru.

Det går i arv påstås det. Nu har jag blott min fjärde i ordningen Ruth kvar. Alla som hädanefter kommer i min tjänst måste vara gifta. Jag tycker om Er personligen, och är förvissad om, att Ni skall sköta Er plats riktigt, men Ni måste gifta Er.

Jag har ej varit i den ställning att jag kunnat gifta mig svarade John, men om jag får plats hos Eder så tänker jag göra det och skall redan på måndag kunna visa min hustru.

üott sade ryttmästarn och satte sig, nedskrivande följande förbindelse. — "Om John Halldin före måndagen den l:a oktober bevisligen är gift erhåller han förvaltarplatsen hos mig garanterad i fem år med följande förmåner enl. spec — — —

Försedd med detta dokument avlägsnade han sig för att på vanligt ställe sammanträffa med sin älskling. Klockorna ringde i det gamla åldriga templet och en hel skara unga damer med sina bönböcker voro på väg till kyrkan. Bland dessa var även den John väntade på. Han följde henne på avstånd och de gingo in i ett av kyrkans gallerier, där de kunde vara

ostörda. Du är vackrare än vanligt, Ruth viskade John. Jag älskar dig om möjligt mer än annars. Nu, Ruth har vi varit bekanta länge nog. Vill du bli min hustru så svara ja, eller nej.

Jag har inte hjärta att säga nej svarade Ruth och såg John rätt i ögonen, så tillade hon. "Jag är säker på mitt hjärta, är du säker på ditt?"

Ja, svarade John och en glädjetår lyste i hans ögon.

När nu gudstjänsten var slut gingo de från kyrkan tillsammans. Efter en stunds tystnad sade John: "Ruth, vill du redan i morgon gifta dig med mig?"

"Åh! utropade Ruth, i morgon. Varför så hastigt! Min nya anställning får jag endast med villkor, att jag är gift, sade John. Här skall du få se förbindelsen varav du finner, att jag måste vara gift redan i morgon.

Vilken lustig idé, sade Ruth.

Han har nog sina skäl — sade John. Eget nog har han samma namn som du.

Det är väl ej något eget däri, sade Ruth och tog papperet. Då hon genomläst samma slog hon till ett flatskratt. Och vad skall du göra hos honom?

Jag skall bli hans förvaltare. Och skall jag säga dig hurudant där är. Han har haft ledsamheter med sina döttrar, ty tre av fyra har rymt och nu är han rädd om sin yngsta dotter att hon även skall rymma om han åter skaffade en ungkarl i sin tjänst.

Ruth skrattade igen. Förhåller det sig på det viset så kan jag gifta mig med dig som jag går och står.

Men jag måste först fråga din far härom sade John.

Jag känner pappa bättre än du — sade Ruth.

Det tjänar ingenting till att tala med honom. Det skulle bara bli uppträde. Jag skall vänta dig i morgon förmiddag, och vi gå till prästen. När John på måndag morgon presenterade sig för Ryttmästarn å hans kontor och lämnade honom bevis för sitt giftermål mottog ryttmästaren honom mycket förekom mande. Egendomligt nog har Er brud ett av våra släktnamn. Ruth är min dotters, moders, och farmoders namn. Jag gratulerar Er och här äro papperen. Kanske vi skola underteckna dem genast?

Nå, det här var riktigt bra, sade ryttmästarn, nu kan man få ta sig någon vila. Nu kan jag med trygghet överlämna mina affärer i Edra händer, ty uppriktigt sagt är jag själv ej mycket hemma i affärer. Men herr Halldin är så mycket skickligare sade en röst bakom honom. John vände sig om och fick se sin hustru. Han studsade förvånad tillbaka. Det var inte alls vackert tilltala ryttmästarn så där familjärt. Jag har äran presentera min hustru, sade John.

Vem? frågade ryttmästarn och såg sig omkring i rummet. — Jag ser henne ej. Detta är min dotter, fröken Ruth.

Nu har du något spek takel för dig flicka och gömmer för Haldin.

Detta är min hustru herr ryttmästare, sade John och undrade om han ej var klar.

Herre, detta är min dotter! sade ryttmästarn med hög röst.

Det är sant pappa, sade Ruth, men jag är hans hustru också. Du bestämde han skulle vara gift, och han gifte sig med mig.

Han visste inte alls vem jag var, fast vi känt varandra ett helt år. B. är ett så vackert namn, och felet är helt och hållet mitt. Jag tänkte jag skulle variera programmet och inte rymma som mina systrar.

Oode himmel utropade John och föll ned i en stol. Ruth, du vet, att jag ville tala med din far och få hans tillåtetse. Jag hade ingen tanke

på---

Ryttmästarn räckte ut sin hand mot honom och sade:

I "John Haldin, jag tror Ni är oskyldig. Och vad rör denna — damen — —

Säg inga namn pappa, avbröt Ruth. Du behöver inte kosta på oss något, och John blir en utmärkt förvaltare. Kyss mig nu och förlåt mej!

Jag har alltid varit en dåre, fortfor Ryttmästarn, men han kysste henne.

Och nu nu klaga de övriga svärsönerna att förvaltarn favoriseras.

Och Ruth säger. Det är just för att John inte rymde med mej.

A tnmé.

ii II

Den rika kusinen.

Elof var son till en burgen köpman i staden S. Blev vid 17 års ålder realstudent, och ingick följande år såsom extr. ord. vid postvär-ket, varest han genom såväl plikttrogenhet och skötsamhet gjort stora framsteg. Då Elofs

lyckas sol gått upp, dog hans fader, hans enda stöd och kärlek. Det var ett hårt slag och ännu hårdare kändes det då sterbhuset försattes i konkurs. Fadern hade drivit stora och mångsidiga affärer och torde hans ruin säkerligen vara en följd av tomtspekulationer. Elof hade trots den korta tiden vunnit sina kamrater och förmäns aktning och vänskap. Bland vänner, kamrater, hade han en synnerligen intim, vid namn ErT land B., vilken djupt och innerligt nu delade Elofs stora sorg. Erland hade även mistat sina båda föräldrar och ägde blott en farbroder, samt e;: kusin. Det var ju ändock något, då Elof ej hade en avlägsen släkting. Erlands stora deltagande i sorgen gjorde, att de båda knöto ett allt starkare band och voro som köttsliga bröder. Erland 22 år och Elof nu 20. För att skingra sorgen föreslog Erland att de båda skulle taga en 14 dagars semester och resa ut till landet, t. ex. till W., varest Erland hade en mycket rik farbror samt en kusin, som han aldrig hade sett, men förmodade vara nu omkring 18 år.

Sagt och gjort, de inlämnade ansökan om 14 dagars permission, vilken även bifölls, ehuru först efter 14 dagar.

Erland tillskrev nu sin farbror och sporde om han med en kamrat kunde få vistas därstädes under semestertiden? Härå erhöll han ett svar med den allra hjärtligaste inbjudan, t. o. m.

dottern klara hade nedskrivit tvänne rader med försäkran om deras välkomst.

Farbrodern, en rik godsägare var enkeman,. och hade blott en dotter, Clara, samt en väninna till hennes sällskap, för att sköta hushållet, vilket de var sin vecka förestod. Nu bar det ej bättre till än att väninnan heter också Clara och var vid tiden för Erlands och Elofs ankomst första veckan inne såsom sällskap, och dottern var i köket. Farbrodern var en glad skämtare, vadan han vid presentationen sade, "här är min första dotter Clara", och visade denne ut i köket sade han, "här är min n:o 2 Clara. Första veckan gick och Erland, som tyckte att Clara n:o 1 såg bäst ut samt dessutom var farbroderns egna dotter med det stora godset gjorde sin cur för Clara n:o 1.

Om kvällarna sedan maten var undanstökad var ju Clara n:o 2 ständigt uti sällskapet. Erlands vänskap för hennes väninna låg i allt för öppen dager varför Clara n:o 2 höll sig till Elof. Dennes sorg och saknad efter fadern gjorde honom likgiltig för allt. Vid avskedets stund lämnade Clara n:o 2 en vacker blombukett sägande glöm ej bort oss utan välkommen åter.

Utan upptäckt tillskrev sålunda Erland sin cusin som han trodde och erhöll svar från sällskapsdamen som nu ej kunde annat än rättamisstaget. O, så förargligt sade Erland vid middagsbordet till Elof. Det var misstag på Clara och min cusin Clara.

Ja, detta förstod jag genast, skyndade Elof att säga. Du var redan så kärleksyr att du ej mer än nödvändigt ägnade uppmärksamhet åt din cusin.

Ja, nu är det gjort. Clara n:o 1 kanske

Union Persson

linton Persson

GRÖNDAL

7 Lind vägen 7

Speceri- & Vikliialieaffär

OBS.!

Äldsta firma på platsen Prima varor! Reel behandling!11

är fattig som en skåpråtta och vad skulle jag med en sådan att göra?

Kära vän, tror du att kärleken ligger i penningguldet så bedrager du dig — nej du hjärtats guld är övervägande.

Erland låtsade som ingenting utan skrev blott till sin cusin samt med hälsning från Elof.

Elof som aldrig hade skrivit till någon av dem uppvaktade emellertid de båda på Clara-dagen med var sin bukett som ett conterfej. Erland låtsades glömma dagens betydelse. En kort tid härefter erhöll Elof en stor blomstersäng samt tvänne fotografier jämte följande lilla skrivelse:

"Clara både ett och två Er tackar för det kort Och blommor, rosor likaså Vi glömma ej så fort."

Clara 1 Clara 2.

För att ej såra Erland nämnde Elof intet härom.

Vi skriva nu 1909. Den 17 juli finna vi å utställningsrestauranten Bispen en äldre och en yngre man, samt tvänne unga flickor glatt skämtande med varandra. För varje färja som kom från staden rusade flickorna fram till verandafönstret ivrigt spejande efter någon. Äntligen, äntligen ropade slutligen en av flickorna och skyndade sig ned för trapporna och så kommo de arm i arm upp till det övriga sällskapet.

O, vad jag väntat sade Clara, ty det var den rika arvtagerskan och Elof som nu slöto sig till Clara n:o 1, Erland och blivande svärfadern, ty kl. 11 på förmiddagen eklaterades förlovningen.

Elof är postkontrollör och Friand välbeställd postkontrollör.

Annandag jul skall bröllopet firas på en gång uti W. Lycka till!

A. E. O. A.

mmm

LINDVÄGEN

Vad Stockholms förstäder äro värda.

Taxeringsvärdet å fastigheterna i Djursholms köping uppgår till 18,876,000 kr., i Liljeholmens municipalsamhälle 14,271,000 kr. Saltsjöbadens köping 9,175,100 kr., Sundbybergs köping kr. 8,329,100, Hagalunds municipalsamhälle 3,186,000 kr., Huvudsta 2,711,000, Lilla Alby 2,196,500, Duvbo 2,030,300, Stocksund 1,997,400, Örby 1,852,500, Bromsten 1,685,700 och Solhems municipalsamhälle 1,444,300 kr.

Var alltid beredd

att rnöta med bästa brandspruta,

när elden bryter lös.

Brandsprutan PUMPRAPID är den mest effektiva vid eldsutbrott. Begär priskurant.

Tillv. fl.-B. Henrikssons SprutfabriH, Stockholm

Försäljes av Pumprapids Generalagentur, Stockholm Lager av all slags brandsläckningsredskap.

Olssön & Rosenlund

HÄGERSTENS SÅGVERK och TEGELBRUK

Trävaror - Byggnadssnickerier Taktegel - Sågspån - Affalls-ved m. m.12

Vid sommarsol.

I härlig juni månad Då all naturen har sin fäst, Jag känner mig som män'ska mest, Jag älskar höga himlens blånad Jag älskar sommarsolen klar I härlig juni månads dar.

Jag älskar insjöns spegel Jag älskar bergens branta stup Jag älskar över fjärdens djup Få fara fram med vita segel Jag älskar juninatten varm Och flickan som jag har vid arm.

Men mest av allt min moder Jag älskar. Vet du vem hon är Ett märkligt namn den modren bär Din mor hon också är min broder Hon är en mor i moll och dur och hennes namn den är — natur.

Ernst Lindblom. i an i

Den sluge tunnbindaren.

Från Mühlacker i Bajern berättas följande nätta historia:

En borgare därstädes var sysselsatt med att putsa ett stort vinfat, och under arbetet därmed lossnade locket och föll in i fatet. Hans ansträngningar att åter få det fast i dess förra läge voro förgäves, tills han fick ett genialiskt infall. Han tog sin lille son, stoppade honom i fatet jämte locket och befallde den lille att underifrån trycka mot locket, så att det åter kom i sitt låge, och nu gick det bra. Fadern fastgjorde locket, sä att det skulle kunna hålla de närmaste tio åren.

Endast en sak hade han icke tänkt på, ty just när mannen efter väl förrättat arbete ville taga sig en välförtjänt styrkedryck, ropade hans ättling till honom genom sprundhålet: "Pappa, var skall jag komma ut?"

En velociped bortstals natten till den 16 dennes. Den orättsinnige innehavaren torde nu ha' godheten behålla samma, enär undertecknad köpt sig en ny.

yc.

Polisen till bettlaren.

Har Ni ej reda på att det är förbjudet att köra på trottoiren.

TOMTENS

Box-calf-creme bevarar skodonen13

Hur konung Oscar II hedrade Svenska flaggan.

En matros från flottan sköter alltid flaggan å slottet, och är ansvarig för att den å bestämd tid firas upp och ned och skall tillse, att den under regn och storm ej slingrar sig kring stången.

En sådan dag mötte vår flottist kungen i sällskap med tvänne damer. Kungen stannar helt plötsligt och utbrister mot flottisten "Hur sköter du flaggan karl?" Jag har i dag redan fyra gånger sett den slingrad kring stången.

Ers majestät svarar denne "Liket är nytt och flaggan slingrar sig så gärna kring liket."

Vändande sig till damerna tillade kungen i skämtsam ton. Här ser ni vårt sjöfolk, de ha inte annat än lik och gastar över allt.

Två ä tre gånger i veckan gick kungen i regel på teatern och då han passerade or-donanserna (en man av varje utav de fyra truppslagen) gav han dem var sin cigarr men han släppte aldrig cigarren förrän de sagt Tack Ers Majestät! Vid ett tillfälle befanns bland dem en ny (vice korpral från hästgardet) vilken blev så förvånad att han ej kom sig för att uttala orden (tack Ers Majestät) vadan kungen ej släppte cigarren utan den gick av på mitten. Kungen kastade halva

cigarren och vände åter och delade så ut ännu en cigarr till dem vardera, men då fann vicekorporalen sig uti ett

Tack Ers Majestät. Så skall det vara min gosse.

ii II

FÅGELSÅNGEN.

ANEKDOTER.

Sala-Moberg, — gammal känd för sina vitsar — mötte en gång en lantbo å torget bärande ett kålhuvud underarmen. M.sporde då lantbon om han kom från fotografen? Fotografen, å nej, svarade denne, och varför frågar Ni dä?

Jo, jag tycker Ni har provkortet under armen.

Exercis.

Vid en rekrytexercis skulle en liniemarsch utföras, varvid den olyckan inträffade, att en av manskapet hade börjat marschen med höger fot. Korpralen, som från flygeln med spejande ögon iakttog att linien skulle bibehålla en snörrätt riktning, observerade snart felet och framdund-rade med rättvis vrede:

"Vad är det för en sjuhundra millioner tunnor, som lyfter upp båda benen på en gång."

Du spelar som en pistol.

Professor N. N. i X. hade en bror, som var handlande i samma stad. De båda bröderna spelade ofta Whist tillsammans, varvid ofta dispyter förekommo. En gång hade handlanden begått en, efter professorns åsikt oförsvarlig bock, så att denne förargad utbrast: "Bror Janne, du spelar då som en äkta bordstudsare!" vilket föranledde denne, som förmodligen ansåg detta vara något slags skjutvapen, att hetsigt genmäla: "Och du spelar, ta mig, som den uslaste pistol."

Lurad på 500 B:ko.

Kommendanten på Elfsborgs fästning, major K-, var allmänt känd för sin tanklöshet och enfald. Då K. en dag pä en av Göteborgs gator promenerade i sällskap med en vän, mötte de en gemensam bekant, som vänligt hälsade på dem, varvid K. utan att besvara hälsningen, med synbart missnöje vände sig bort. När den mö-

tande gått förbi, frågade vännen: "Varför hälsade du ej på M.? — "Det ska hin hälsa på en sådan bedragare", svarade K. Han har lurat mig på 500 Rdr B:ko. Det är omöjligt, avbröt den andre, en man med M:s stränga hederskänsla kan ej göra sig skyldig till något sådant! Det måste jag väl själv veta inföll K. med hetta, den fähunden gick i borgen för mig för 500 B:ko och jag fick betala var skilling själv.

Samme man var mycket rädd för is. När därför vid ett tillfälle Elfsborgsbandet låg tillfruset, och majoren nödvändigt skulle in till staden lät han fyra artillerister bära sig för att undvika faran.

Major K. var ivrig kortspelare. När han en gång efter ett spelparti återvände till sitt logi, började klockan slå och K. räknade: "Ett, två, trea, fyra, femma, sexa etc. knekt, dam- när därefter slagen upphörde, utropade K., som nu var mitt inne i spelet: "Vart sjutsingen tog kungen vägen?" — K. vilken under någon tid ej som vanligt varit synlig i Göteborg, tillfrågades om orsaken härtill. Majoren berättade nu, att han varit illamående, och tillade: Kan Ni tänka Er, mina vänner, jag lägger mig en afton frisk och sund, och när jag vaknar om morgonen — så är jag sängliggande.

År 1832 vid firandet av Gustav II Adolfs tvåhundraåriga dödsdag, hade samme K. parad med garnisonen i Elfsborg, och hade på samma gång församlat därvarande arestanter för att för dessa hålla ett lämpligt föredrag över dagens betydelse. Majoren började: "Kamrater! Hej, go vänner! nej, medbrottslingar — nej vet hut Edra tjuvar, skälmar och rackare. I dag dog en stor konung — leve han, och hurra så och drag åt h-e sedan edra kanaljer och kältringar! slutade kommendanten det praktfulla fästtalet.Dårie lik som åskan bröder!

Det var ett ganska slaskigt väder härom natten och herr Andersson tågade långsamt och med uppvikta byxor hemåt.

Fy raggen utbrast han i det han gjorde en överhalning — vad hustru min nu skall bli ond igen! Hon vill alltid att jag skall vara hemma och vagga lillen om kvällarna. Men pytt, det är roligare att hoppa tokig! Nu gäller det bara att smita sig tyst in.

Och herr Andersson tog av sig skorna och inträdde med en hares ovanliga utseende i sängkammaren. Frun sov, det hördes tydligt, ty hon snarkade i C-moll — en vacker tonart. Till följd härav tände herr Andersson ej på ljuset.

Jag skall snart klacka av mig paltorna och krypa i säng tänkte han. Och när hon vaknar, så säger jag att jag kom hem i går kväll. I detsamma vände frun på sig. Hon gäspade och tycktes vad man kallar vakna upp.

Utom sig av förskräckelse rusade den stackars mannen fram till vaggan och började trampa alldeles förtvivlat i det han sjöng: "Dåne liksom åskan brö-hö-dörr!" så att taket rörde sig och frun hoppade ur sängen.

Vad i jestane gör du Andersson, du är ju alldeles galen. Hjärtats nyckel heter sång!

Pst! Pst! gumman — här har jag nu, under det du sovit, suttit och vaggat lillan i tre

timmars tid. Må vi då i to--ser du, lillen

skrek så gräsligt, att jag gav en sudden och gick och dingla med honom en hel timme, men det hjälpte inte.

Men hör du Andersson — i hela vidaste världen — lillen finns ju inte i vaggan; jag tog'en till mig i går kväll i sängen då jag gick å la' mej! —

— é —.

15

Vid Hasselvägen i 12:an' där har Nordgren sin speceriaffär; med kött, fläsk, konserver m. m. för mycket att här kunna specificera. Gör blott ett besök i Nordgrens bod. Där får Ni pris och vara god.

A. Nordgren,

vilken nu inflyttar uti föreningslokalen började-sin affär härstädes för 6 år sedan, och har genom sitt reela sätt och skötsamhet lyckats tillvinna sig den stora allmänhetens förtroende så, att han f. n. anses för den största i branschen på platsen.

Hur kan det förklaras att fyra män sutto uppe och spelade en hel natt samt när det blev morgon hade vunnit 10 kr. var — fastän vid spelets början ingen av dem haft ett enda öre.

— Jo, saken var helt enkelt att de fyra männen spelade i en orkester.

Dl

För husmödrar att beakta.

Man prövar allting nytt och mycket man förkastar å dagar, år, som flytt man ständigt fåfängt hastar efter det bästa. Man köper smör från mejeri, ja! margarin ifrån fabriker, man köper flott och ister i kilo från fabriker. Ett råd jag Er då giva kan till stek och bakning använda Palmsmör från K. J. Karlsson köper man det bästa hittills kända.

Adr.: K. J. Karlsson, Eskilstuna.

Btt utmärkt medel

att rengöra koppar erhålles oin man upplöser för 10 öre oxalsyra i en vinflaska fylld med varmt vatten. Då syran är smält kan den användas. Kopparn som skall rengöras, gnides med en i lösningen doppad lapp tills alla fläckarna försvinna, varefter den sköljes i kallt vatten och torkas. Vill man ha riktigt glänsande yta, gnides efter med wienerkalk.

Polerade möbler

rengöres bäst med en blandning av lika delar fotogen sprit och vatten. Härmed fuktas en linnelapp och föremålet gnides väl rent från alla fläckar. Efteråt poleras med torrt linne och man har ett i dubbelt mått glänsande resultat.

Att massage och elektricitet,

rätt använda, äro kraftiga medel mot många sjukdomar är nu en gammal och ofta prövad sanning. Men vad särskilt massagen vidkommer är det av oerhörd vikt, att densamma meddelas av en person med både teoretisk och praktisk insikt om människokroppens byggnad. Ty i annat fall kan stor skada åstadkommas, där man ville gagna. Det samma gäller ock angående elektricitetens användande.

En massör, som genom användande av massage och elektricitet i förening i många fall utfört mycket lyckade kurer, vilken även i synnerligen svåra och envisa fall lett till varaktig bot är innehavaren av Alimonda-Institutet, 23 Tegnérgatan härstädes, hr C. O. Segerdahl, vilken under sin mångåriga och omfattande praktik förvärvat sig stadgat anseende som en framgångs-full och skicklig utövare av massörens krävande kall.

I samband härmed omnämna vi, att hr S. utgivit några småskrifter angående homöopatiska läkemetoden: Vad är homöopati? och Homöo-patins principer. Dessa broschyrer giva ju ej någon vidare djupgående] insikt i ämnet, men de giva en idé om, vad denna läkemetod är och kunna lämpligen studeras innan man hänvänder sig till mer omfattande arbeten i samma ämne.

Anekdot.

MISSTAG.

— I går afton blev vår familj tillökt med en person.

— Gratulerar!

— Vet hut! Det var min svärmor som kom.Tryckeriet draf in Tunnelgatan 19